

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 5. De confessione Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

qua assequenda, legi potest S. Augustinus in psalmos, Bellarminus, Thomas le Blanc. & alii. Quod si Pastor hac methodo officium persolverit, miram utilitatem persentiet, & non minus ex hac ecclesiastica oratione vocali, quàm ex mentali proficiet.

CAPUT V.

De Confessione Pastoris.

A Nimarum Curator, peccata expiaturus, conscientia latebras excutiat, & quæ cogitatione, verbo, opere, & omissione, admisit peccata observet aut annotet. Neque prætereant peccata aliena, sibi meritò imputanda; ut quòd corrigenda in subditis, non correxerit, abusus non sustulerit, scandala non amoverit, aliàque hujusmodi.

Neque etiam oblivioni tradat, peccata quodammodo occulta, & ex ignorantia vel inadvertentia culpabili commissa; qualia videntur esse: sa-

O 3

cerdo-

cerdotium & curam animarum, cum scientia non sufficiente, suscipere: habitum & coronam clericalem negligere: sacrificium missæ maximâ festinatione deproperare: turpi se captum amore, ostendere: choreis & tripudiis interesse, cauponas frequentare, cum insigni statûs sacerdotalis nota & contemptu: plura in se sacrificia suscipere, quàm longo tempore valeat persolvere: beneficia Ecclesiastica, sibi pecuniâ procurare: honestæ sustentationi superflua, non pauperibus, sed sæcularibus tribuere, qui non serviunt, sed noxii sunt altari: curam pastorem, non gregis, sed sui met pascendi causâ adire: vestium sacerdotalium, & vasorum sacrorum tremendo missæ sacrificio servientium, munditiam negligere: diutiùs, quàm par est, non factâ debitâ provisione, à parochia abesse: pœnitentibus rationabiliter petentibus, nolle aures præbere: rudiores, inter confitendum, non interrogare, nec instruere

ere, nec peccatorum gravitatem declarare; sed levissimas poenitentias ob enormia crimina injungendo, ad ea repetenda animum addere. Doctrina Christianæ explicationem negligere, modum rite sacramenta poenitentiae & Eucharistiae obeundi non docere: licet summa illis incumbat obligatio, tam jure divino (dicente Christo: pascite oves meas) quàm positivo, ex præscripto Concilii Tridentini sess. 5. c. 2. *Ut quovis die festo populum erudiant, datâ Episcopis facultate eos excommunicandi, qui ultra tres menses officio suo defuissent.*

His aliisque peccatis, examinatis & agnitis, dolor eliciendus, pro quo plura motiva adducta sunt p. 1. c. 4. Nunc pro contritione perfecta & intima, nonnulla hoc loci adjicienda, quæ Neoparocho tum pro sua persona, tum pro instructione populi sunt utilissima.

Observandum 1. Quando anima lethali scelere se obstringit, tunc, ut

O 4

loquun-

loquuntur Sancti, tergum Deo obvertit, & faciem ad creaturas convertit, eas amando supra summum Bonum: de quo Deus ipse per Jeremiam conqueritur c. 2. *Verterunt ad me tergum, & non faciem.* E contra, quando anima resipiscit, concepto peccatorum suorum dolore, à creaturis se rursus convertit ad Deum. Quod si ergo per hunc dolorem, tanto affectu ad Deum suum revertitur, ut propriæ utilitatis penitus oblita, unico ac puri amoris studio, reconciliationem desideret, tunc veræ contritionis meretur appellationem; quæ nihil est aliud, quàm *dolor ob culpam, plus, quàm omnia mala exosam, atque damnatam, propter Deum, supra omnia, quæcunque amabilia, amatum.* O felicem, qui talem unquam in vita sua conceperit dolorem! Ô longè felicior, qui vitam in isto dolore clausit! Talis dolor est summus; quia detestatur peccatum super omnia mala: est purus; quia unice ex Bonitate Dei offensa proce-

procedit; ita quidem, ut eodem pœnitudinis sensu afficeretur Pœnitens, licet nec Cœlum, nec Infernus foret, dicerétque cum Davide: *Tibi soli peccavi!*

Observandum II. Dolorem ejusmodi perfectum, seu contritionem, ut docent Theologi, & imprimis Lessius de 50. Nom. pro fundamento habere amorem Dei super omnia. Deus autem à nobis amari potest, & amandus est, supra omnia creata & creabilia.

1. Propter infinitam naturæ suæ eminentiam supra omnia: quâ dignus est amore & æstimatione supra omnia, absque consideratione beneficiorum ejus: tanta enim est ipsius Majestas, perfectio, excellentia, bonitas, & tam infinitè supra omnes perfectiones, excellentias, & bonitates creatas elevata; ut omnia in ipsius conspectu & comparatione, sint instar nihil. Unde ex eo, quòd ipse sum creatura, debeo ipsi honorem & voluntatem

O s

ante-

anteferre, & præponere lucro totius mundi; & potiùs subire omnia incommoda & tormenta; quàm facere aliquid, etiam minimum, quod sit contra ejus voluntatem: & mecum statuere, infinities melius esse, ipsius voluntatem impleri; quàm omnes homines salvari; imò, quàm totum bonum Angelorum & Hominum conservari.

Itaque debeo infinities pluris æstimare ipsius voluntatem; quàm omne commodum meum, & totius naturæ creatæ, quatenus est bonum naturæ creatæ, idque absque ulla beneficiorum consideratione. Hæc enim obligatio nascitur ex eo, quòd ipsius sum creatura.

2. Deus nobis amandus est, ob plurima sua beneficia, quorum singula infinita sunt æstimationis: propter quæ deberemus illi infinitum amorem, infinitam gratiarum actionem, infinitum obsequium, si præstare possemus; quia ex se digna sunt, infinita
reco-

recognitione & compensatione: Hac beneficia considerantes & præcipuè Deum, ut fontem benignissimum illorum, excitamur ad illum amandum & æstimandum supra omnia, & ad omne obsequium ei præstandum; ad illum honorandum, ad procurandum ejus gloriam, & ad gratias agendas: non secus atque aulicus considerans beneficia à Principe suo accepta, & illum ut authorem & largitorem illorum perpendens, excitatur ad illius amorem & obsequium, ad illum ubique laudandum, ejusque honorem promovendum & defendendum.

Observandum III. Ex supradicta duplici consideratione, nasci contritionem: quemadmodum enim ex duplici illa consideratione, possumus Deum amare supra omnia; ita quoque ex eadem possumus excitare contritionem, quâ de peccato à nobis commisso doleamus, supra omnia.

I. Dolendo de peccato, quatenus est quidam contemptus, vel injuria,

vel inobedientia, vel ingratitude, infinitæ Majestatis & Bonitatis, quam infinitè supra omnia æstimare debemus; absque ulla beneficiorum consideratione. Vel ut est contemptus divini præcepti, divinæque voluntatis, quam supra omnia commoda & incommoda nostra infinitè æstimare & rebus omnibus infinitè debemus præferre.

2. Dolendo de peccato, quatenus est contemptus infiniti Benefactoris, quem propter sua beneficia infinitè æstimare, honorare & diligere deberemus, & infinitam gratitudinem rependere.

PRAXIS CONTRITIONIS.

Ex R. P. Leonardo Lessio.

O Domine Deus meus! Ô summum, æternum & immeasum Bonum meum, infinitè supra omnia bona elevatum! Doleo ex tota mente, ex toto corde, ex tota anima, ex totis viribus meis, quòd sanctissimam voluntatem tuam, quòd æquissima præce-

præcepta tua, quæ infinitè amare, & omnibus bonis creatis, omnibus voluptatibus & honoribus infinitè antepondere debebam, toties violaverim, toties parvipenderim, & contempserim.

Et consequenter, quòd tuam infinitam Majestatem illa severissimè præcipientem, infinito amore, honore & obsequio dignissimam, quam infinitè suspicere, æstimare & revereri debebã, toties offenderim, toties spreverim, & injuriã affecerim.

Quòd contempserim tuam omnipotentiam, tuam sapientiam & præsentiam: contempserim tuam misericordiam & justitiam; omnia tua beneficia & promissa, omnes tuas minas & supplicia, tuam amicitiam & benignitatem, tuam passionem & mortem.

Dolor.

Ob hanc causam doleo sanè ex intimis animæ medullis, ex toto corde ex tota virtute mea. Utinam infinitum

O 7

dolo-

dolorem, & infinitam detestationem concipere possem! sicut ipsa peccata infinito dolore & detestatione digna sunt, cum malum sint infinitum.

Propositum emendationis.

Firmiter propono per gratiam tuam, peccata illa confiteri, me emendare, & pœnitentiam pro illis injunctam implere. Firmiter quoque statuo, per ejusdem gratiæ tuæ auxilium, sanctissima præcepta tua semper præ oculis habere, & infinitè supra omnia bona creata aestimare; ita ut millies malim mori, quàm unum ex illis violare.

Deprecatio veniæ & iteratus dolor.

Itaque miserere mei Deus miserere mei, & ignosce mihi. Miserere mei secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam: miserere mei secundum misericordiam tuam naturalem, & secundum misericordiam tuam liberalem.

O Domine Deus meus! doleo quòd

quòd te suūm Benefactorem meum,
fontem omnium bonorum meorum;
qui me ex nihilo condidisti, qui me ad
imaginem & similitudinem tuam for-
masti, qui me ad communionem glo-
ria tua, omniūque bonorum & gau-
diorum fecisti; qui me perditum ab
aeterna morte eripuisti & rursus ad æ-
ternam vitam destinasti: qui me à cau-
sâ homo factus es, & miseras nostras
subiisti, qui in carne mortali, tot la-
bores & dolores, tot acerbitates &
indignitates, tot probra & contume-
lias tot tormenta & vulnera, denique
crucem & mortem pro me sustinuisti:
propter quæ infinita beneficia, te in-
finitè aestimare, amare, honorare, co-
lere, & omni gratitudine prosequi de-
bebam: doleo, inquam, quòd te to-
ties offenderim, & contempserim,
tua præcepta sanctissima nihili æsti-
mando & violando, quæ tamen vel ex
gratitudine, omnibus rebus creatis
anteponere debebam, quod toties pro
infinite beneficiis, infinitam ingrati-
tudinem, & injuriam rependerim.

Ob

Ob hanc causam doleo ex animo, doleo intimis sensibus, & opto mihi dolorem & detestationem millies majorem, eumque à te millies & millies, humillimè & ex mero amore Tui, flagito. Misere mei Deus meus, misere mei & ignosce mihi: quia tu Deus meus es quia tu summum bonum meum es. Misere mei, creature tuę, vilis abjectę & indignę, misere, misere!

Plures actus attritionis & contritionis, tum de peccatis mortalibus, tum de venialibus, in Horologio Sacerdotali, prolixè videre licet,

CAPUT VI.

De horrendo sacrilegio Pastoris cum conscientia peccati mortalis celebrantis.

TRemendum missę sacrificium in statu peccati lethalis Deo offerre & immaculatum Agnum Dei, Jesum Christum, infinitè purum & sanctum, in cor scelere nefario fœdatum introducere; facinus est adeò horrendum &